

Parkinsonforeningen

Årsregnskab for 2016

CVR-nr. 76 29 44 10

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Ledelsespåtegning	1
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	2
Foreningsoplysninger	4
Ledelsesberetning	5
Regnskabspraksis	17
Resultatopgørelse 1. januar - 31. december	19
Balance 31. december	20
Noter til årsregnskabet	22

Ledelsespåtegning

Forretningsudvalget og direktionen har dags dato aflagt årsregnskabet for 2016 for Parkinsonforeningen.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med vedtægternes krav til regnskabsaflæggelse.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig. Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af foreningens aktiver og passiver, den finansielle stilling samt resultat.

Årsregnskabet indstilles til hovedbestyrelsens godkendelse.

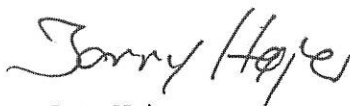
København, den 6. maj 2017

Direktionen

Mette Holst

Forretningsudvalget

Jorry Højer
formand

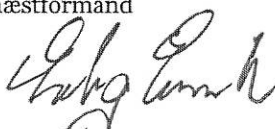
Erling Emmerik
næstformand

Momme Knudsen

Allan Bergholt

Willy Mathiesen

Per Eriksen

Vagn Hestbæk

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til hovedbestyrelsen i Parkinsonforeningen

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Parkinsonforeningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med foreningens vedtægter, samt Socialministeriets bekendtgørelse nr. 98 af 27. januar 2014.

Vi har revideret årsregnskabet for Parkinsonforeningen for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, anvendt regnskabspraksis og noter ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit *Revisors ansvar for revisionen af regnskabet*. Vi er uafhængige af foreningen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Uden at det har påvirket vores konklusion, skal vi henlede opmærksomheden på, at foreningen som sammenligningstal i resultatopgørelse for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016 har medtaget resultatbudget for 2016. Disse sammenligningstal har, som det også fremgår af årsregnskabet, ikke være underlagt revision.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til foreningens vedtægter.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med krav i foreningens vedtægter. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med foreningens vedtægter, samt Socialministeriets bekendtgørelse nr. 98 af 27. januar 2014. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere foreningens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere foreningen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

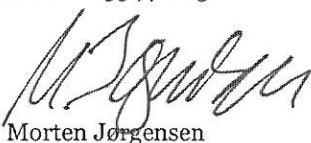
Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

København, den 6. maj 2017

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Morten Jørgensen

statsautoriseret revisor

Foreningsoplysninger

Navn:	Parkinsonforeningen Blekinge Boulevard 2 2630 Tåstrup
CVR-nr.:	76 29 44 10
Hjemsted:	Høje Tåstrup Kommune
Telefon:	36 35 02 30
Hjemmeside:	www.parkinson.dk
E-post:	info@parkinson.dk
Formål:	Foreningens formål i henhold til vedtægternes § 2 er: <ul style="list-style-type: none">- at være det naturlige samlingspunkt – både nationalt og regionalt – for parkinsonramte og deres pårørende med hensyn til vidensformidling, erfaringsudveksling, netværksdannelse og sociale aktiviteter,- at udbrede kendskabet til og skabe forståelse for Parkinsons sygdom – herunder atypisk parkinsonisme – og for sygdommens symptomer og konsekvenser,- at bidrage til:<ul style="list-style-type: none">o at parkinsonramte sikres bedst mulige behandlingsmuligheder og livsvilkår samt lige muligheder i forhold til andre medborgere,o at skabe forståelse for og støtte til pårørendes særlige situation og behov,o at støtte forskning inden for Parkinsons sygdom.
Forretningsudvalg:	Jorry Højer (formand) Erling Emmerik (næstformand) Momme Knudsen Allan Bergholt Willy Mathiesen Per Eriksen Vagn Hestbæk
Direktion:	Mette Holst
Protector:	Alexandra, grevinde af Frederiksborg
Revisor:	PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Pengeinstitut:	Nykredit Bank Arbejdernes Landsbank Danske Bank

Ledelsesberetning

Medlemstal og økonomi

Foreningens økonomi er baseret på indtægter fra kontingenter, arvemidler, tipsmidler samt støtte fra sponsorer. I året 2016 er der indkommet arvemidler i størrelsesorden 818.528 kr. (ikke formålsbestemte midler) samt 1.137.272 kr. (formålsbestemte midler – inkl. Saxhofs fond).

Administrationen af de lokale kredsers økonomi herunder bogføring er i starten af 2016 overført til de lokale kredse, hvilket har medført en forenkling af økonomiadministrationen. De lokale kredse er derfor ikke indeholdt i årsrapporten.

Medlemstallet udvikler sig stabilt med pæn tilgang af medlemmer. Per 31. december 2015 var tallet 7.701 medlemmer og per 31. december 2016 udgjorde medlemstallet 8.039 medlemmer, hvilket er en stigning på 338 medlemmer i årets løb. Der er dog også frafald af medlemmer på grund af dødsfald og udmeldelser generelt. Der er cirka 65 % af medlemskaberne, som er tilmeldt Betalingsservice, hvilket er vigtigt for at fastholde medlemmer.

Protector og ambassadører

Parkinsonforeningens protector er grevinde Alexandra af Frederiksborg, som yder en meget stor og vigtig indsats for foreningen. Grevinde Alexandra deltog til forpremiere på filmen "Concussion" i forbindelse med hjerneugen. Herudover gik grevinden igen i front til Parkinson Unity Walk og overrakte forskningslegater til forskningsarrangementet.

Foreningen har også i 2016 haft stor glæde af foreningens ambassadører – skuespillerne Bodil Jørgensen og Nicolas Bro, foredragsholder Anne-Mette Rasmussen, løber Wilson Kipketer, operasanger Tonny Landy samt tv-værterne Camilla Nørgaard og Lisbeth Østergaard. Alle har med deres specifikke kompetencer ydet en meget stor indsats for Parkinsonforeningen lige fra deltagelse i Parkinson Unity Walk og forskningsarrangement, danseuger på La Santa, lokale foredrag til endnu et dream team hold til DHL i København.

Indsatsområder 2016-2018

Parkinsonforeningen har valgt fire nye indsatsområder for årene 2016-2018: Et godt liv med Parkinson, pårørende – et værdigt liv for parkinsonfamilier, netværksdannelse og rekruttering af frivillige og medlemmer.

For hvert år udarbejdes en handlingsplan, som beskriver aktiviteter indenfor hvert indsatsområde. Nedenfor er beskrevet status på arbejdsgrupperne under hvert indsatsområde samt de aktiviteter, som ikke nævnes andre steder i beretningen.

Et godt liv med Parkinson

Der er nedsat en arbejdsgruppe med Ulla Mikkelsen fra Storkøbenhavn som formand. Gruppen har besluttet at lave 2-3 pilotprojekter om besøgsvenner og en workshop om brugen af musik i træning samt belyse misforstået omsorg, medicin til tiden og vigtigheden af træning.

Ledelsesberetning

Parkinsonforeningen har i 2016 udsendt en række nye publikationer målrettet nydiagnosticerede og parkinsonramte i midterfasen af sygdommen.

- Der er udkommet en ny pjece ”Impulskontrolforstyrrelser”, som er skrevet af Louise Hjerting Nielsen med faglig bistand fra Tove Henriksen, formand for Danmodis.
- En ny introduktionspjece for nydiagnosticerede har erstattet Parkinsonforeningens to ældre brochurer ”Du har Parkinson” og ”Lær at leve med Parkinsons sygdom”. Pjecen er skrevet af Marie Louise Kjølbye med faglig bistand fra Tove Henriksen, Bispebjerg Hospital, og Erik Hvid Danielsen, Aarhus Universitetshospital.
- En ny pjece om parkinsonmedicin har erstattet de to tidligere ”Compliance” og ”Er din medicin effektiv?” Pjecen er skrevet af Marie Louise Kjølbye med faglig bistand fra Tove Henriksen, Bispebjerg Hospital, og Erik Hvid Danielsen, Aarhus Universitetshospital.
- Der er udkommet en ny pjece ”Træn med Parkinson”, som sammenfatter de tidligere ”Tips om gangbesvær ved Parkinsons sygdom” og ”Træning og Parkinsons sygdom”. Endvidere er de europæiske guidelines for fysioterapi indarbejdet. Pjecen er skrevet af Marie Louise Kjølbye i samarbejde med fysioterapeut Finn Egeberg Nielsen.

Pårørende – et værdigt liv for parkinsonfamilier

Der er nedsat en arbejdsgruppe med Per Temmesen fra Vejle som formand. Arbejdsgruppen har i 2016 arbejdet med tre fokusområder – en uddannelse til pårørende til nydiagnosticerede parkinsonramte, pårørendes rettigheder og børn som pårørende.

Der har været afholdt samtalegrupper for voksne børn med en parkinsonramt forælder hos psykologer i København og Aarhus. Et samtaleforløb har bestået af fire gange af 1 ½ times varighed, og der har været en gruppe under 30 år og en gruppe over 30 år. Alle samtaleforløbene har været finansieret af Parkinsonforeningen. Begge samtaleforløb har været evalueret meget positivt, og det har været muligt at fortsætte samtaleforløbene i København med deltagerbetaling og uden økonomisk støtte fra Parkinsonforeningen.

I 2016 har der været afholdt to seminarer for voksne børn til en parkinsonramt forælder i henholdsvis Vejle og Høje Taastrup. På seminarerne har der været oplæg af neurolog og psykolog og i Høje Taastrup tillige af socialrådgiver. I Vejle deltog ca. 35 personer og i Høje Taastrup ca. 70 personer, både voksne børn og deres kærester/ægtefæller. Seminarerne har været gratis og for både medlemmer og ikke-medlemmer.

Netværksdannelse

Der er nedsat en arbejdsgruppe med Diana Holm fra København som formand. Gruppen har i 2016 udarbejdet et spørgeskema for at afklare ønsker og behov for netværk blandt foreningens medlemmer. Blandt de 590 respondenter, der deltog i undersøgelsen, var 414 parkinsonramte. Konklusionen på gennemgangen af resultaterne af spørgeskemaet blev blandt andet, at arbejdsgruppen skal finde en måde, hvor netværksdannelse i højere grad systematiseres, og hvor gode ideer deles. Spørgsmålet er derfor, hvordan enkeltpersoner eller kredse, som ønsker at etablere netværk, bedst kan organisere arbejdet og kommunikere

Ledelsesberetning

med relevante medlemmer. Dette ledte til en foreløbig prioritering af følgende tre emner, som arbejdsgruppen skal arbejde videre med i 2017:

- Retningslinjer som hjælp til en lettere kommunikation (e-mail mv.) med det enkelte netværks medlemmer.
- Idékatalog for emner til netværk med systematisk opsamling. Her skal medtænkes forslag til, hvordan man kan opsamle og dele de gode oplægsholdere.
- Etablering af en lokal tovholder-funktion, der kan understøtte netværksdannelse og sikre erfaringsdeling.

Rekruttering af frivillige og medlemmer

Rekruttering af frivillige

Der er nedsat en arbejdsgruppe med Preben Carøe fra Nordsjælland som formand. Gruppen har primært beskæftiget sig med indkøb af nyt messeudstyr og har udvalgt og indhentet tilbud på beachflag, A-skilte, rollups, bagtæppe/banner og brochureholdere i pap. På baggrund af en række fondsansøgninger er der opnået en samlet støtte på 105.000 kr. Der vil blive arbejdet videre med at indkøbe messeudstyr og i øvrigt arbejde på, hvordan foreningen kan rekruttere frivillige.

Der har været afholdt et kassererkursus for 18-20 kasserere og kredsformænd, som fik gennemgået og demonstreret det nye regnskabssystem med tilhørende vejledning.

Rekruttering af medlemmer

De fleste kredse er synlige til diverse messer for at oplyse om Parkinsons sygdom og tiltrække nye medlemmer.

Foreningens større projekter

Rehabilitering

I 2016 arbejdede Parkinsonforeningen på at få en ny bevilling til at fortsætte rehabiliteringsprojektet. Efter et godt og grundigt forarbejde, bl.a. en række møder med sundheds- og ældreminister, Sophie Løhde, og sundhedsordførerne, lykkedes det Parkinsonforeningen at få 20 mio. kr. fra satspuljeaftalen på sundheds- og ældreområdet for 2017-2020 til at styrke rehabilitering til mennesker med Parkinsons sygdom.

En forudsætning for at få den nye bevilling var, at rehabiliteringstilbuddet skulle samles på Sano, som er et specialiseret rehabiliteringscenter med afdelinger i Aarhus, Middelfart og Skælskør og er ejet og drevet af Gigtforeningen.

I 2017-2020 vil der som i det tidligere projekt være rehabiliteringsforløb til parkinsonramte i alle faser af sygdommen – herunder weekendkurser til fase 1 (nydiagnosticerede), to ugers ophold til fase 2-3 (vedligeholdelsesfasen og den komplekse fase) og hjemmebesøg til fase 4 (den sene fase). Som noget nyt kan parkinsonpatienter i fase 2-3, som tidligere har været på et to ugers ophold og har faldende aktivitet, komme på et opfølgingsforløb af en uges varighed.

Ledelsesberetning

I den nye projektperiode skal Sano tillige etablere et videnscenter i tilknytning til rehabiliteringstilbuddet. Der skal ansættes en leder af videnscentret, som får til opgave at initiere forskning, opkvalificere de kommunale medarbejdere ved at udbyde en parkinsonkoordinatoruddannelse samt indsamle og skabe overblik over den viden, som allerede eksisterer på området.

Parkinsonkoordinator

Projektet er afsluttet med udgangen af 2015, men sekretariatet har i 2016 arbejdet videre med at få udbredt en parkinsonkoordinatorfunktion i hele landet. Kredsenes formænd eller andre fra bestyrelsen har, ofte sammen med projektleder Kirsten Hoff, aflagt besøg i følgende kommuner: Esbjerg, Varde, Vejle, Odense, Høje Taastrup, Gladsaxe, Herlev, Frederiksberg, Ishøj, Slagelse, Helsingør, Hillerød, Allerød, Kolding og Horsens. I alt 15 kommuner. Der arbejdes videre med at få møde i stand i en række kommuner landet over.

I 2016 fik fem kommuner en parkinsonkoordinatorfunktion: Vejen, Ballerup, Gladsaxe, Herlev og Ishøj.

Parkinsonforeningen havde sammen med Gladsaxe Kommune og Herlev Kommune en stand på KL's Ældrekonference den 26. september 2016. Der var stor interesse for projektet og for samarbejdet mellem kommuner og patientforening samt det tværkommunale samarbejde.

I 2016 blev der ligeledes arbejdet på en uddannelse til parkinsonkoordinatorer. Der var nedsat en styregruppe med Birgitte Vølund, formand for Alzheimerforeningen og leder af Demenskoordinatoruddannelsen gennem mange år. Afholdelse af uddannelsens første hold bliver i marts/april 2017.

Dans

Med støtte fra TrygFonden kan Parkinsonforeningen i perioden 2017-2019 samle landets parkinsonfamilier i et fælles projekt centreret om dansetræning, musik og livsglæde. Målsætningen er, at der skal udannes lokale danseinstruktører, som geografisk skal dække alle landets 15 kredse, således at alle parkinsonramte kan få glæde af danseaktiviteterne. Uddannelsen af danseinstruktører er den første store opgave i projektet.

Samtidig har vi et ambitiøst mål om at få involveret op imod en fjerdedel af alle parkinsonramte og pårørende i den treårige projektperiode. Dette skal især muliggøres ved at aktivere Parkinsonforeningens 15 lokalkredse, som er en vigtig aktør til at kunne sprede det gode budskab om musik og dans.

Danseaktiviteterne vil kulminere i et landsstævne fyldt med dans, rytme, samvær og inspiration. Som afslutning på projektet skal der udarbejdes en hvidbog om dans, musik og Parkinson. Hvidbogen skal sammenfatte evidens på området samt opsamle projektets erfaringer og konklusioner.

Større aktiviteter

Parkinsonforeningen har haft en række aktiviteter i 2016, både på landsplan, i kredse og klubber samt i Parkinsonskolerne. Herunder beskrives de større aktiviteter, som foregår på landsplan.

Ledelsesberetning

International Parkinsondag

Mandag den 11. april 2016 markerede Parkinsonforeningen den Internationale Parkinsondag med et landsdækkende arrangement i foreningens lokaler i Høje Taastrup. Flere end 120 personer havde meldt sig til arrangementet, hvor der var besøg af to spændende forskere, Annemette Løkkegaard og Jonas Folke, der fra hvert deres perspektiv fortalte om den nyeste parkinsonforskning. Mens Annemette Løkkegaard viste de seneste resultater fra DBS-forskningen, fortalte Jonas Folke om proteinet alfa-synuclein, der synes at indtage en central rolle i udviklingen af både Parkinson og Multipel system atrofi (MSA).

Parkinson Unity Walk

For femte år i træk blev Parkinson Unity Walk afholdt den 28. maj 2016 for at øge bevidstheden i offentligheden om Parkinsons sygdom og styrke sammenhold, fællesskab og netværk for mennesker med Parkinsons sygdom og deres pårørende. Det blev en rigtig god dag med herligt samvær, glæde og stor fornøjelse. Denne gang gik godt 500 parkinsonramte, familie og venner i samlet flok fra Christiansborg til Kongens Have. Sambaorkestret Slagkraft var igen i front sammen med protektor grevinde Alexandra og hendes venner. På Christiansborg stod Bike4Cure igen for en farverig og flot ankomst efter tre dage på cyklen fra Middelfart, mens danseinstruktør Elisabeth Dalsgaard varmede op. Parkinsonambassadørerne Camilla Nørgaard og Lisbeth Østergaard var konferencierer og bandt dagen fortrinligt sammen til stor glæde for alle. I Kongens Have underholdt Stagebreakers et par timer, og samtidig kunne alle deltagere få lidt at spise og drikke. Til børnene var der ansigtsmaling og en ballonkunstner.

Folkemødet

Parkinsonforeningen deltog i Folkemødet på Bornholm den 16.-19. juni 2016. Stand Still-demonstrationen blev gentaget og blev af DR's Jens Ringberg udnævnt til Folkemødets mest rørende øjeblik. Ti frivillige bornholmere mødte op for at stå stille på hovedgaden. Imens uddelte landsformand, næstformand og sekretariat materiale om sygdommen til forbipasserende. Der var stor interesse. Mange ville vide, hvad man som almindeligt menneske kan gøre for at hjælpe en parkinsonramt, der fryser fast. Andre ville tale om et familiemedlem, der er ramt af sygdommen, mens nogle ville vide, hvordan man melder sig ind i foreningen.

Parkinsonforeningen var desuden medarrangør af andre initiativer og debatter på Folkemødet. I Sundhedsparlamentet uddeltes Ildsjælprisen og prisen for Bedste initiativ. Parkinsonforeningen var nomineret for fire indstillinger, som kombinerer motion og synlighed: Fysioterapeut Finn Egeberg Nielsen til Ildsjælprisen; til Bedste initiativ DHL-stafetten, Ray Kennedy Cup (fodboldmesterskab for parkinsonramte), og cykelholdet Bike4Cure, som kombinerer motion og synlighed. Parkinsonforeningen vandt ikke, men blev nævnt.

Også i Sundhedsparlamentet foregik debatten "FIKS kronikerindsatsens blinde vinkel", som var en debat om 130.000 patienter med ikke-forebyggelige, kroniske sygdomme, som falder uden for systemets fokus på forebyggelse og tidbegrænsede forløb. Parkinsonforeningen var medarrangør og Jørn Grønnegaard, parkinsonramt, fra Bornholm deltog i panelet.

Direktør Mette Holst indgik i debat hos Apotekerforeningen med emnet "Lægen har lukket. Du mangler din receptmedicin. Hvad gør du?", i dilemmaspil også hos Apotekerforeningen med emnet "Må patienten selv bestemme, om hun vil tage sin medicin?", og hos Farmakonomforeningen med emnet "Får vi nok for pengene på sundhedsområdet?"

Ledelsesberetning

DHL

Der har igen været afholdt flere DHL arrangementer rundt om i landet – i København, Odense, Aalborg og Aabenraa. Endnu engang har flere end 200 personer stillet op med foreningens røde trøje og budskabet ”Motion er medicin”. På dream team holdet i København havde vi fornøjelsen af at have løberne Wilson Kipketer og Louise Rode, svømmer Mette Jacobsen, Erik Steffensen samt triatlet Jens Petersen-Bach.

Forskningsarrangement

Parkinsonforeningens årlige forskningsarrangement blev afholdt den 5. november 2016 i Handicaporganisationernes Hus. Der blev uddelt ca. 3 mio. kr. til 14 forskningsprojekter. Forskningslegaterne blev overrakt af foreningens protektor grevinde Alexandra. Fem af legatmodtagere holdt oplæg for medlemmerne om deres forskningsprojekter. Parkinsonforeningens forskningsråd modtog i alt 21 relevante forskningsansøgninger om i alt knap 8.15 mio. kr. i støtte.

Årets Ung Forskerpris modtog stud.scient. Sissel Ida Schmidt, Syddansk Universitet.

Pakkenbergprisen blev givet til Allan Bergholt for hans ekstraordinære frivillige indsats i Parkinsonforeningen. Allan var normineret af Yngreudvalget.

For dagens musikalske underholdning stod operasanger og parkinsonambassadør Tonny Landy og operasanger Tove Hyldgaard.

Paraplyorganisationer

Parkinsonforeningen er medlem af fem paraplyorganisationer – Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Patienter, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), European Parkinson's Disease Association (EPDA) og Nordisk Parkinson Råd (NPR).

Danske Handicaporganisationer (DH)

DH's direktør, Poul Erik Petersen, er stoppet, og ny direktør er Lars Midtby, som bl.a. har været partisekretær hos Socialdemokratiet.

DH afholdt repræsentantskabsmøde den 20.-21. maj 2016, hvor der på dagsordenen var regnskab 2015, handlingsplan 2016-2018, vedtægtsændringer og valg til forretningsudvalget.

DH har oprettet et nyt Handicappolitisk Råd, hvor formålet er at skabe et forum, hvor alle DH's medlemsorganisationer kan drøfte væsentlige politiske emner. Fra Parkinsonforeningen sidder landsformanden. Det første handicappolitiske rådsmøde blev holdt den 12. oktober 2016, og på programmet var debat om DH's politiske prioriteter i den kommende tid, en socialpolitisk redegørelse af Andreas Klein Eriksen, kontorchef i Social- og Indenrigsministeriet, samt et oplæg om pejlemærker for social- og handicappolitikken af Marianne Jelved, folketingspolitiker fra Radikale Venstre. Endvidere blev der drøftet, hvordan arbejdsmarkedet bliver mere rummeligt, virksomhedsrettet praktik samt hvordan vi kan gøre bedre brug af det lovbestemte Handicapråd, som sidder i alle kommuner.

Ledelsesberetning

Parkinsonforeningen indgår i DH-projektet "Mening og Mestring", som har til formål at støtte personer, som på grund af kognitive vanskeligheder har svært ved at fastholde sit job eller få et job. DH har fået midler af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til gennemførelsen af projektet. I projektet samarbejder Parkinsonforeningen med otte andre patientforeninger/handicaporganisationer, bl.a. Hjernesagen og Spastikerforeningen. Der har været fire parkinsonramte i projektet fra henholdsvis Esbjerg Kommune, Aalborg Kommune og Herning Kommune (flyttet fra Esbjerg). Én er udgået af projektet, to er blevet fastholdt i deres arbejde i fleksjob og den sidste er blevet DBS-opereret og forsøger at starte sit arbejde op igen i starten af 2017. Projektet evalueres i april 2017 af KORA.

Danske Patienter

Danske Patienter holdt repræsentantskabsmøde den 27. april 2016, hvor Camilla Hersom, tidligere folketingspolitiker for Radikale Venstre, blev valgt som ny formand. Derudover blev direktør Mette Holst genvalgt til forretningsudvalget. I forretningsudvalget sidder desuden formand for Kræftens Bekæmpelse Dorthe Gylling Crüger, næstformand Bedre Psykiatri Ebbe Henningsen, formand for Hjerteforeningen Anne Kaltoft, direktør i Ulykkespatientforeningen og Polioforeningen Philip Rendtorff samt næstformand for Landsforeningen for Spiseforstyrrelser og Selvskade (LMS) Louise Linde.

Der blev afholdt midtvejsmøde den 21. september 2016, hvor Alzheimerforeningen blev medlem af Danske Patienter. På mødet var desuden en debat om, hvordan Danske Patienter bedst styrker pårørendeområdet i den fremtidige interessevaretagelse.

Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO)

ISOBRO afholdt repræsentantskabsmøde den 9. maj 2016, hvor der blev godkendt årsrapport 2015 og budget 2016. Derudover blev der godkendt nye Indsamlingsetiske Retningslinjer, som bl.a. indeholdt en regnskabsmodel i forhold til administrationsprocent på grund af den negative omtale i medierne om høje administrationsprocenter. Repræsentantskabet besluttede, at det skal være frivilligt for medlemmer at anvende regnskabsmodellen, men at arbejdet kan fungere som et godt afsæt for nøgletal, der kan åbne for forståelsen af økonomien hos den enkelte forening.

ISOBROs primære opgave er at varetage de politiske interesser indenfor indsamlingsområdet. Derudover rådgiver de medlemmer, afholder medlemsmøder, kurser, igangsætter netværk mv. for medarbejdere samt afholder hvert år en stor fundraisingkonference. Den 31. oktober 2016 holdt ISOBRO et ekstraordinært repræsentantskabsmøde, hvor det blev besluttet, at ISOBRO nu også skal begynde at arbejde indenfor frivillighedsområdet – særligt på det politiske niveau.

Der har ikke været foretaget indsamlinger i 2016.

European Parkinson's Disease Association (EPDA)

Den 18. februar 2016 holdt Parkinsonforeningen oplæg om rehabiliteringsprojektet på en konference i Europa-Parlamentet. Konferencen handlede om projektet "My PD Journey", som er et projekt, der har til formål at opnå bedre og mere rettidig diagnosticering og behandling af parkinsonramte i hele Europa.

Parkinsonforeningen deltog i møde i EPDA den 24.-25. oktober 2016. På mødet blev afholdt to workshops om projektet "My PD Journey". Den ene workshop handlede om "Parkinson's Disease Composite Scale", som er et redskab, der enkelt kan måle omfanget af de motoriske og nonmotoriske symptomer. Redskabet er udformet af professor Fabrizio Stocchi (Italien) og Pablo Martinez Martin (Spanien).

Ledelsesberetning

Der arbejdes i øjeblikket på, hvordan måleredskabet skal udrulles i de europæiske lande. Den anden workshop handlede om politisk interessevaretagelse, hvor vi fra Danmark fortalte om det politiske arbejde for et fortsat

rehabiliteringstilbud. På mødet var der ligeledes et oplæg om at lave en fælles europæisk kampagne på de sociale medier i forbindelse med 200-års-markeringen af James Parkinson berømte essay "An essay on the shaking palsy" i 2017. Kampagnen vil bestå af et fælles hashtag #UnitedforParkinsons, og meningen er, at forskellige billeder skal vise et stærkt fællesskab på tværs af Europa.

Nordisk Parkinson Råd (NPR)

Parkinsonforeningen deltog til NPR-møde på Færøerne den 18.-20. maj 2016. På mødet deltog repræsentanter fra Sverige, Norge, Finland, Island og værtslandet Færøerne. På mødet præsenterede hvert land sine aktiviteter og projekter det seneste år, hvilket giver gode ideer til det nationale arbejde.

I forlængelse af det europæiske møde mødtes de nordiske lande i London den 26. oktober 2016 og drøftede muligheden for lave fælles aktiviteter i forbindelse med 200-års-markeringen af James Parkinson essay. Det blev besluttet at lancere en række animationsfilm om Parkinson i forbindelse med International Parkinsons dag den 11. april. Derudover vil de nordiske lande støtte den europæiske kampagne på de sociale medier med hashtagget #UnitedforParkinsons.

Samarbejdspartnere

Parkinsonforeningen har en række samarbejdspartnere og indgår i flere netværk med andre patientforeninger.

Hjernesamarbejde

Parkinsonforeningen og ti andre organisationer har dannet et nyt netværk "Hjernen i Fokus", som er etableret med det formål at skabe mere fokus på hjernen i uge 11 – Hjerneugen. I forbindelse med hjerneugen 2016 inviterede "Hjernen i Fokus" på forpremiere på filmen "Concussion" i Imperial Biografen den 16. marts. HKH Kronprinsessen deltog som protektor for Hjernesagen og Hjerneskadeforeningen, mens protektor grevinde Alexandra var inviteret af Parkinsonforeningen. Derudover deltog blandt andet parkinsonambassadører, politikere, flere kendte, sportsfolk og frivillige fra de 11 foreninger. Arrangementet gav en fin presseomtale, og samarbejdet vil fortsætte i 2017.

Netværket af ikke-forebyggelige kroniske fremadskridende sygdomme (FIKS)

Parkinsonforeningen indgår i et netværk af patientforeninger, der arbejder for bedre vilkår for mennesker med ikke-forebyggelige, fremadskridende og kroniske sygdomme. Netværket består af Scleroseforeningen, Parkinsonforeningen, Muskelsvindfonden og Gigtforeningen (leddegigt og SLE Lupus).

Netværket deltog på folkemødet på Bornholm med et debatarrangement i Sundhedsparlamentet under overskriften "FIKS kronikerindsatsens blinde vinkel". Temaet i debatten var, hvordan vi sikrer, at disse sygdomme kommer mere til syne, og at de fremadskridende ikke-forebyggelige kroniske sygdomme bliver et fast punkt i sundhedsaftalerne, de kommunale budgetter og på finansloven.

Netværket besluttede på et møde i november 2016 at skrive en artikel til Altinget.

Ledelsesberetning

Inspirationsgruppen

Inspirationsgruppen består af Kurt Erling Birk (formand), Gert Birnbacher, Jacob Holmblad, Stig Jørgensen, Kirsten Søndersted-Olsen, Lars Iversen, Mikael Ørum, Bolette Christensen, Niels Steen Høyer, Jan Helmer, Jorry Højer og Erling Emmerik.

Der har været afholdt møde i Inspirationsgruppen den 12. april, 14. juni og 11. oktober 2016. Der har været præsentation og diskussion af rapporten "Parkinsonpatienternes forsørgelsesgrundlag 2015" (COWI-analysen), hvor inspirationsgruppen anbefalede, at resultaterne bliver brugt i forbindelse med foreningens projekter f.eks. parkinsonkoordinator eller et permanent rehabiliteringsprojekt. Derudover har der været drøftet social ulighed, da risikoen for at få Parkinson ikke kan betegnes som værende relateret til social ulighed. Derimod kan forløbet med Parkinson være betinget af social ulighed og dermed de forudsætninger, som patienterne har for at leve med sygdommen og følge behandlingen. Parkinsonforeningen har primært medlemmer med høj uddannelse, og "svage" parkinsonpatienter trækker derfor ikke på de muligheder, som der er. Parkinsonforeningen vil arbejde videre med denne problemstilling. Endelig har der været drøftet finansiering til film med grevinde Alexandra og ambassadørerne Bodil Jørgensen og Nicolas Bro samt aktiviteter i 2017 for at markere 200-året for James Parkinsons udgivelse af værk om sygdommen.

Medicinalindustrien

Foreningen har i 2016 fortsat haft et konstruktivt samarbejde med medicinalindustrien, som har ydet støtte til en række konkrete aktiviteter, herunder især samarbejdet med AbbVie vedrørende "Styrk samarbejdet med lægen" og opdateret materiale om Duodopa.

Under overskriften "Styrk samarbejdet med lægen" har Parkinsonforeningen i 2016 forsat de populære møder om, hvordan man som parkinsonramt bedst kan tale med sin neurolog om sin sygdom. I 2016 har der været afholdt fire velbesøgte møder rundt i landet – i maj i Høje Taastrup og Kolding og i november i Odense og Esbjerg. Møderne har været holdt med oplæg af psykolog Charlottè Jensen og neurolog Harald Floer. Møderne resulterede i en kort informationsfilm som kan ses på hjemmesiden.

Parkinsonforeningen har tillige samarbejdet med Medtronic om et årsmøde for DBS-opererede, der blev afholdt i januar.

Øvrige samarbejdspartnere

Parkinsonforeningen indgik i begyndelsen af 2009 en sponsoraftale med OK Benzin, hvor alle kan oprette et OK benzinkort og støtte Parkinsonforeningen. Foreningen har modtaget 16.454 kr. i 2016.

Parkinsonforeningen indgik et samarbejde med PensionDanmark i efteråret 2009. Partnerskabet indebærer, at PensionDanmark i tilknytning til udbetalingen af sum ved kritisk sygdom til deres medlemmer med Parkinsons sygdom henviser disse til foreningen og betaler første års medlemskab. I 2016 er 31 parkinsonpatienter blevet medlemmer af foreningen. En tilsvarende aftale blev ultimo 2010 indgået med Nordea Liv og Pension, men denne aftale omfatter også invalidepension. Medlemskabet tilbydes således ikke kun til kunder, der har fået udbetaling som følge af en kritisk sygdom, men også til kunder der får løbende udbetaling fra deres invalidepension. Endelig gives tilbuddet også til kunder, der ikke opfylder forsikringsbetingelser for udbetaling ved kritisk sygdom, fordi de har haft sygdommen før. I 2016 er fire parkinsonpatienter blevet medlemmer af foreningen.

Ledelsesberetning

Øvrige indsatser

Parkinsonskolerne

Parkinsonskolerne har samlet set haft stor succes og tilslutning gennem hele 2016. Skolen på Sjælland er atter kommet op at køre efter en lang pause, hvilket betyder, at der er Parkinsonskoler i Region Syd (Sønderjylland, Sydøstjylland og Fyn), Region Midt (Midtnordjylland og Østjylland), Region Nord og Region Sjælland.

Der er godt 600 deltagere til skolernes tilbud på årsplan, og skolernes undervisere er højt specialiseret indenfor deres felt. Flere af skolerne har et tæt samarbejde med hinanden, hvilket giver en god synergi.

Efter formandskabet har overtaget kontakten til skolerne, er der blevet etableret to årlige landsmøder, hvor inspiration, erfaringer, nye mulige undervisere og økonomi bliver drøftet, samt det kommende halve års tilbud bliver fremlagt.

Det koster ca. 100.000 kr. om året for at opretholde skolerne. Indtil videre har foreningen fået sponsorstøtte, så der er økonomi til 2017. Vi er i gang med at søge om yderlig sponsorstøtte fremadrettet.

Rådgivning

Parkinsonforeningen har i 2016 haft følgende telefonrådgivning for medlemmerne:

- Lægekonsulent Tove Henriksen (1 time pr. uge)
- Sygeplejerskekonsulent vedrørende atypisk Parkinson Anders Clausen (1 time pr. uge)
- Sygeplejerskekonsulent Ulla Buhl (1 time pr. uge)
- Fysioterapeut Finn Egeberg Nielsen (1 time pr. uge)
- Socialrådgiver Kirsten Hoff (4 timer pr. uge)
- Socialrådgiver Mogens Haulund Andersen (4 timer pr. uge)
- Logopæd Diana Holm (2 timer pr. uge)
- Psykolog Susanne Ohrt (1 time pr. måned)
- Ergoterapeut Vicki Lund (1 time pr. måned)
- Diætist Dorte Colding (1 time pr. måned).

De to sidstnævnte rådgivere – ergoterapeut og diætist – er nye i 2016.

Samlet har der været ca. 1.000 henvendelser til de ti rådgivere i 2016. Socialrådgiverne står for cirka halvdelen af henvendelserne. Dernæst neurologen, sygeplejerskerne og fysioterapeuten. Rådgiverne med færrest henvendelser er logopæden, psykologen, ergoterapeuten og diætisten. Cirka 1/3 af alle henvendelser kommer fra pårørende kvinder, og cirka 1/4 stammer fra kvinder med Parkinson. Mænd med Parkinson og pårørende mænd står hver for cirka 1/5 af henvendelserne, og de resterende henvendelser er fra fagpersoner.

Facebook "Parkinsonforeningen Danmark"

I efteråret 2014 lancerede foreningen sin nye facebookside. Med udgangen af 2016 havde vi lige over 2700 "synes godt om". Som en direkte følge heraf – samt i forlængelse af en øget prioritering af det digitale arbejde – har trafikken på hjemmesiden undergået en meget positiv udvikling i løbet af det seneste år. Facebooksiden er i dag et aktivt redskab til at nå foreningens medlemmer og andre interesserede med

Ledelsesberetning

invitationer, information og erfaringsudveksling. Foreningens gennemsnitlige rækkevidde ligger på ca. 6000 personer, som ser foreningens opslag.

Rapport "Sygdomsbyrden i Danmark"

I 2015 udkom rapporten "Sygdomsbyrden i Danmark", som beskriver de økonomiske omkostninger forbundet med 21 udvalgte sygdomme. Heriblandt var ikke Parkinsons sygdom, hvorfor Parkinsonforeningen bestilte analysen fra samme forskerteam.

Resultater fra rapporten blev offentliggjort i 2016 og viser, at markant flere mænd end kvinder har Parkinson, og at sygdommen sjældent er dødelig i sig selv. Interessant er det også, at den sociale ulighed i sundhed tilsyneladende fungerer "omvendt" for Parkinsons sygdom. Det vil sige, at ved netop Parkinson stiger sygdomsbyrden med stigende uddannelsesniveau. De fleste andre sygdomme belaster derimod især kortuddannede, hvilket afspejler sig i kortuddannedes hyppigere brug af ydelser i sundhedsvæsenet. Endelig konkluderer rapporten, at blandt personer, der har Parkinsons sygdom, var der årligt ekstra omkostninger på ca. 375 mio. kr. til behandling og pleje. Hertil kom omkostninger på 185 mio. kr. ved tabt produktion.

Nye guidelines for fysioterapibehandling indenfor Parkinson

Der er kommet nye europæiske guidelines for fysioterapi – både for fysioterapeuter og patienter. De nye guidelines er blevet oversat af Parkinsonforeningen i samarbejde med fysioterapeuterne Inge Risum og Finn Egeberg Nielsen.

Kurser/aktiviteter

Udover de i forvejen beskrevne aktiviteter har Parkinsonforeningen afholdt følgende for medlemmer i 2016:

- Erhvervskursus
- Kursus i netværksgruppen Ene
- Årsmøde for duadopbrugere
- Årsmøde DBS-netværk
- Aktiviteter i ny klub for efterladte.

Regnskabspraksis

Årsregnskabet er aflagt under hensyntagen til gældende lovgivning med de ændringer, der følger af foreningens særlige struktur.

Foreningens hovedbestyrelse har besluttet, at regnskaber for de lokale kredse ikke skal indeholdes i foreningens årsregnskab. Sammenligningstallene for 2015 er korrigeret i overensstemmelse hermed, hvilket har reduceret likvider og egenkapital med DKK 1,1 mio. pr. 1. januar 2016.

Årsregnskabet for kalenderåret 2016 er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som tidligere år.

Foreningen er efter sine vedtægter en alment velgørende eller på anden måde almennyttig forening, ligesom formuen ved eventuel opløsning ikke kan uddeles til medlemmerne. Foreningen er derfor efter selskabsskateloven fritaget for indsendelse af selvangivelse.

Følgende regnskabsprincipper er anvendt:

Resultatopgørelsen

Regnskabet er opstillet efter bruttoprincippet, således at der ikke er sket modregning af indtægter og udgifter.

Arv og gaver indregnes, når beløbet modtages. Støtte til forskning indregnes, når foreningen har givet endegyldigt tilsagn.

Formålsbestemte tilskud er anvendt til det angivne formål eller henlagt til sådan anvendelse i de kommende regnskabsperioder.

Der er foretaget periodisering af foreningens indtægter og udgifter. Kontingentindtægter indtægtsføres løbende i 1. halvår. For 2. halvår behandles disse som forudbetalinger for det kommende år.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver er opført til anskaffelsessum med fradrag af foretagne afskrivninger, der er fastsat efter en forventet levetid på 3-5 år.

Anlægsaktiver med en anskaffelsessum på under DKK 12.900 udgiftsføres i regnskabsåret.

Finansielle anlægsaktiver

Værdipapirer er optaget til kursværdi på statustidspunktet.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket her svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Egenkapitalen

Egenkapitalen omfatter også de foretagne henlæggelser.

Finansielle gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominel værdi.

Forudmodtaget kontingent

Forudmodtaget kontingent vedrører kontingent indtægter for det efterfølgende regnskabsår.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	2016	Budget	2015
		DKK	DKK	DKK
Medlemskontingenter		2.257.618	2.300.000	2.200.849
Tips- og lottotilskud	1	1.831.354	1.800.000	1.804.066
Tilskud, legater, gaver o.l.	2	4.151.733	260.000	4.994.502
Arvebeløb		818.528	0	2.884.901
Deltagerbetalinger o.l.	9	100.230	0	108.924
Indtægter ved salg mv.		452.698	188.000	377.224
Renter o.l.	3	82.239	115.000	109.060
Kursgevinst værdipapirer		0	0	0
Indtægter i alt		9.694.400	4.663.000	12.479.526
Lokalt arbejde	4	953.788	876.000	1.554.400
Lønninger og honorarer	5	3.502.449	3.407.000	3.224.692
Administrationsomkostninger	6	1.777.733	1.937.000	2.137.707
Parkinson Nyt		373.488	400.000	364.994
Informationsomkostninger og ambassadør	7	410.013	220.000	210.650
Medlemsarrangementer og aktiviteter	8	543.408	705.000	621.371
Særlige aktiviteter	9	3.879.031	30.000	4.221.100
Kurstab værdipapirer		86.673	0	164.476
Udgifter i alt		11.526.583	7.575.000	12.499.390
Årets resultat (landsforeningen)		-1.832.183	-2.912.000	-19.864
Legater & fonde, forskningsbestemt		500.000		2.100.000
Modtaget arv, forskningsbestemt		637.272		403.444
		1.137.272		2.503.444
Forskningslegater, COWI-analyse mv.	10	-3.661.686		-3.313.577
Årets resultat (forskningsformål)		-2.524.414		-810.133
Årets resultat i alt		-4.356.597		-829.997

Balance 31. december

Aktiver

	Note	2016	2015
		DKK	DKK
Deposita		72.917	70.809
Værdipapirer		3.700.651	3.787.324
Finansielle anlægsaktiver		3.773.568	3.858.133
Anlægsaktiver		3.773.568	3.858.133
Varelager		14.253	20.364
Tilgodehavender		28.958	119.993
Forudbetalte omkostninger		166.060	238.226
Tilgodehavender		209.271	378.583
Likvide beholdninger		9.643.594	12.934.828
Omsætningsaktiver		9.852.865	13.313.411
Aktiver		13.626.433	17.171.544

Balance 31. december

Passiver

	Note	2016	2015
		DKK	DKK
Bunden egenkapital, forskningsformål		3.843.165	6.367.579
Fri egenkapital		5.092.831	6.925.014
Egenkapital	11	8.935.996	13.292.593
Kreditorer og skyldige omkostninger		948.611	723.588
Forudmodtaget kontingent		2.268.787	2.067.853
Skyldig A-skat mv.		136.833	115.519
Feriepengeforpligtelse		515.724	405.795
Anden gæld		1.397	1.917
Periodeafgrænsningsposter	9	819.085	564.279
Kortfristede gældsforpligtelser		4.690.437	3.878.951
Gældsforpligtelser		4.690.437	3.878.951
Passiver		13.626.433	17.171.544
Eventualforpligtelser	12		

Noter til årsregnskabet

	<u>2016</u>	<u>Budget</u>	<u>2015</u>
	DKK	DKK	DKK
1 Tilskud			
Indgået fra DH - tips - og lottomidler	1.831.354	1.800.000	1.804.066
	1.831.354	1.800.000	1.804.066

Som følge af krav til tilskud fra Tips og lottopuljen, kan vi oplyse at tilskuddet er forbrugt som nedenfor skitseret:

<i>Specifikation af forbruget:</i>	<u>Forbrug</u>	<u>Tilskud</u>	<u>Rest, selv-</u>
	DKK	DKK	finansieret
			DKK
Medlemstilbud	578.672	-582.354	-3.682
Information	838.256	-680.000	158.256
Lokale udgifter	528.239	-569.000	-40.761
	1.945.167	-1.831.354	113.813

	<u>2016</u>	<u>Budget</u>	<u>2015</u>
	DKK	DKK	DKK
2 Tilskud, Legater, gaver o.l.			
Tilskud til aktiviteter, note 9	3.778.801	0	3.919.884
Øvrige modtagne gaver, legater o.l.	251.604	210.000	348.160
Tilskud fra kommuner mv., kredse	77.788	0	678.400
Bladpuljer	43.540	50.000	48.058
	4.151.733	260.000	4.994.502

Noter til årsregnskabet

	2016	Budget	2015
	DKK	DKK	DKK
3 Renter o.l.			
Renter, bank	28.005	56.000	44.424
Renter, værdipapirer	29.503	34.000	33.670
Øvrige renter	24.731	25.000	30.966
	82.239	115.000	109.060
4 Tilskud til kredse			
Kontingent, kredse	876.000	876.000	876.000
§ 18, § 79, bladpulje og øvrige tilskud, kredse	77.788	0	678.400
	953.788	876.000	1.554.400
5 Lønninger og honorarer			
Honorar til formandskab	180.000	180.000	180.000
Lønninger	3.290.717	3.300.000	3.447.718
Regulering af feriepengeforpligtelse	109.929	0	75.865
Pensionsbidrag	556.433	0	514.327
ATP-bidrag	16.663	18.000	15.849
AER-bidrag mv.	47.180	60.000	44.833
Lønninger i alt	4.200.922	3.558.000	4.278.592
Løn allokeret til projekter	-794.800	-250.000	-1.129.000
Foreningens rådgivere	96.327	99.000	75.100
Foreningens egne lønninger	3.502.449	3.407.000	3.224.692

Noter til årsregnskabet

	2016	Budget	2015
	DKK	DKK	DKK
6 Administrationsomkostninger			
Husleje	334.654	331.000	335.030
Fællesomkostninger, lejemål	169.530	210.000	220.766
Revision og regnskabsmæssig assistance	73.132	110.000	104.125
Anden assistance og rådgivning	27.853	25.000	77.659
Advokat og juridisk rådgivning	10.250	15.000	11.417
Konsulentbistand	0	5.000	3.850
Fundraising	36.142	78.000	49.147
Kurser	16.477	40.000	36.406
Transport	47.924	45.000	55.797
Aktiviteter formandskab	3.800	5.000	3.297
Forsikringspræmier	18.768	18.000	18.219
Telefoner og Ipads	39.084	35.000	25.268
Internet, PBS udvikling, hjemmeside mv.	199.263	240.000	370.620
Telefon og internet, forretningsudvalg	20.900	18.000	26.043
Inventar - nyanskaffelser	25.887	10.000	7.547
Kontorartikler og tryksager	87.773	60.000	91.828
Porto og gebyrer	101.508	130.000	126.054
Elektroniske opslagsværker, presseklip mv.	89.111	75.000	62.251
Repræsentation, julegaver mv.	30.833	30.000	35.977
Pakkenberg Prisen	5.200	6.000	6.377
Kontingenter - DH og Danske Patienter	131.554	129.000	128.584
Kontingenter til internationale sammenslutninger	21.182	21.000	21.309
Hovedbestyrelsesmøder	131.735	125.000	112.592
Forretningsudvalgsmøder	25.673	35.000	48.086
Møder senfasen	0	0	2.606
Andre møder	34.693	50.000	58.291
Personaleomkostninger mv.	60.956	56.000	65.245
Internationalt samarbejde, herunder NPR	33.851	35.000	33.316
	1.777.733	1.937.000	2.137.707

Noter til årsregnskabet

	<u>2016</u>	<u>Budget</u>	<u>2015</u>
	DKK	DKK	DKK
7 Informationsomkostninger og ambassadører			
Informationsmaterialer	344.216	150.000	174.795
Synlighedsfilm	50.526	50.000	0
Ambassadører	15.271	20.000	35.855
	<u>410.013</u>	<u>220.000</u>	<u>210.650</u>
8 Medlemsarrangementer og aktiviteter			
Aktiviteter for yngre Parkinson-patienter	19.395	50.000	12.255
Kurser for medlemmer	73.683	65.000	149.527
Fysisk aktivitet og træning	12.485	10.000	13.158
Igangsættelse af nye aktiviteter	30.020	40.000	5.000
DHL stafet	88.660	100.000	78.694
Brainstormers	25.000	25.000	25.000
Medlemsmøder	0	0	2.516
Kassererkursus	8.945	25.000	19.557
Kampagner og arrangement	156.136	250.000	24.495
Folkemøde Bornholm	32.464	60.000	65.408
Netværksgruppen ENE	50.000	50.000	50.000
Kunsten Stiger	0	0	110.381
Underskud ved Parkinsonkoordinatorer	22.044	0	5.223
Receptioner	4.241	0	9.960
Varekøb (tøj) mv.	20.335	30.000	50.197
	<u>543.408</u>	<u>705.000</u>	<u>621.371</u>

Noter til årsregnskabet

9 Særlige aktiviteter

	Omkost- ninger	Deltager- betalinger	Eksterne tilskud	Resultat af aktivitet
	DKK	DKK	DKK	DKK
Typisk Atypisk, afsluttet	-92.976	0	92.976	0
Rehabiliteringsprojekt 2	-3.158.038	0	3.400.000	241.962
Parkinson Unity Walk	-273.558	46.980	263.142	36.564
Parkinsonskoler	-146.705	53.250	270.593	177.138
Mening og Mestring	-23.839	0	75.380	51.541
Øvrige aktiviteter	-183.915	0	198.794	14.879
Øvrige tilskud modtaget vedr. 2017	0	0	297.000	297.000
	-3.879.031	100.230	4.597.886	819.085
Overført til resultatopgørelse				0
Overført til periodeafgrænsningsposter			-819.085	-819.085
	-3.879.031	100.230	3.778.801	0
				2016
				DKK

10 Forskningslegater, COWI-analyse mv.

Jan Bert Gramsbergen	300.000	
AnneMette Løkkegaard	248.030	
Sara Brynhild Winther Bech	152.379	
Nahimi Brooks	200.000	
Mark Dehram	60.000	
Patrick Ejlerskov	130.000	
Poul Henning Jensen	261.000	
Anne Marlene Landu	222.849	
Morten Meyer	330.000	
Carmela Matrone	150.000	
Mikkel V. Petersen	280.000	
Bente Pakkenberg	446.000	
Mattias Rickhag	200.000	
Marina Romeo-Ramos	150.000	
Ung forskerpris - Sissel Ida Schmidt	25.000	3.155.258
Forskningsarrangement		41.041
COWI-analyse 2016		465.387
		3.661.686

Noter til årsregnskabet

11 Egenkapital

Bevægelserne i egenkapitalen specificeres således:

	Bunden egenkapital, forsknings- formål	Fri egenkapital	I alt
	DKK	DKK	DKK
Egenkapital 1. januar 2016	6.367.579	6.925.014	13.292.593
Årets resultat	-2.524.414	-1.832.183	-4.356.597
Egenkapital 31. december 2016	3.843.165	5.092.831	8.935.996
			2016 DKK

12 Eventualforpligtelse

Lejeforpligtelser i uopsigelsesperioden. Samlede fremtidige lejeforpligtelser:

Inden for 1 år	289.529
Mellem 1 og 5 år	1.247.619
Efter 5 år	335.643
	1.872.791